

woensdag 30 augustus 2017

Schilderijtentoonstelling van
Modest Moessorgsky door
het Campana Consort

Boudewijn Zwart – kamerbeiaard

Vladimir Skliarenko – hobo

Elena Lelchuck – piano

Alexander Paperny – balalaika

met digitale schilderijen van Irma Zwart

huisconcerten
in Het Gele Huis

waar

Brinkhorstweg 3, 7311 GJ Apeldoorn

(parkeren kan altijd wel ergens in het straatje en is 's avonds gratis)

wanneer

19.45 – 20.00 uur inloop

20.00 – ca 21.15 uur concert

21.15 – 22.15 uur uitloop

Er staat wijn en sap voor je klaar en er zijn hapjes. Alle tijd voor een goed gesprek met de musici en de andere gasten.

entree

concert+glaasje&hapje: 7,50 euro

**reserveren
&betalen**

na ontvangst van je betaling is je plaats gereserveerd

bankrek.nr. ovv Gele Huis–concert 30–08–'17

informatie

055 – 579 17 62 of a.w.cohen@chello.nl

Alexander Paperny

Boudewijn Zwart

Elena Lelchuck en Vladimir
Skliarenko

Een beiaard in een huiskamer? Beiaardier Boudewijn Zwart besluit na inspectie van stoep, voordeur, gang en tuinpad van Het Gele Huis, dat het met zijn kleinste kamerbeiaard moet lukken. Dit instrument is een exacte kopie van het carillon in de toren, maar in plaats van bronzen klokken heeft het klankstaven, die met pianohamertjes worden aangeslagen.

Van de andere instrumenten waren geen kleinere versies nodig: hobo, bespeeld door Vladimir Skliarenko, piano door Elena Lelchuck en balalaika door Alexander Paperny. “Geweldig om op een balalaika ook klassieke muziek te kunnen laten horen”, vindt Zwart, “meestal hoor je dit Russische snaarinstrument met volksmuziek. En Alexander is ook in het klassieke repertoire een virtuoos musicus.” Naast ‘De Schilderijentoonstelling’ spelen de musici ook Russische volksmuziek. Boudewijn Zwart licht het programma vooraf uitgebreid toe.

Bijzonder is de inbreng van Irma Zwart. Zij heeft zich door de Schilderijentoonstelling laten inspireren om ‘digitale schilderijen’ te maken. Daarmee laat zij zien wat de muziek en de onderwerpen bij haar oproepen. Tijdens de uitvoering laat ze de schilderijen op een beeldscherm zien.

Moessorgsky (1839–1881) schreef ‘De Schilderijentoonstelling, bestaande uit 16 stukken voor piano, na een bezoek in 1874 aan een herdenkingstoonstelling met het werk van zijn vriend Viktor Hartmann, die dat jaar was overleden. Van de zestien delen hebben er tien betrekking op de schilderijen. De andere zes delen zijn zogenaamde promenades, ze dienen als leidmotief voor de wandeling van het ene schilderij naar het andere. In 1922 is het werk door Maurice Ravel georkestreerd. De musici van het Campana Consort hebben onder leiding van Apeldoorns stadsbeiaardier Boudewijn Zwart gezamenlijk de pianoversie aangepast aan de bezetting van het ensemble. Niet eerder klonk het werk in een versie voor kamerbeiaard, piano, hobo en balalaika. De musici spelen naast de Schilderijentoonstelling ook Russische volksmuziek.

Over ‘De Schilderijentoonstelling’ :

Promenade

De wandelingen tussen de schilderijen zijn gebaseerd op een Russisch thema, in modo russo. De promenade is als leidmotief gebruikt, geeft eenheid aan de serie losse stukken en is tussen een aantal stukken te horen, alsof de bezoeker ook werkelijk de tentoonstelling al wandelend bezoekt.

Gnomus

Een kreupele dwerg die grotesk loopt. De titel verwijst naar een tekening van een notenkraker die uitgesneden is in de vorm van een dwerg. De noot wordt gekraakt in een kop met twee enorme kaken. De handvatten vormen zijn lange benen. De gnom heeft geen torso. De muziek is luguber, macaber met een slingerend ritme, dat de onhandige looppas van de gnom op de handvat-benen symboliseert.

Il vecchio castello

Een oud kasteel waar 's nachts een minstreel een lied zingt. De begeleiding is sober in monotone kwinten, en symboliseert de draailier van de minstreel.

Tuilerieën

De geluiden van de spelende kinderen klinken in de muziek door. Eerst hoort men de jongens, dan de meisjes. Het ritme suggereert hun voortdurende gekwebbel en spel.

Bydło

Het thema is hier de draaiende zware wielen van de Poolse ossenwagen. Een sterk geaccentueerde puls is hoorbaar in de muziek (naderbij komend en weer verdwijnend in de verte).

Ballet van de kuikens in de eierschalen

Eén van de opvallendste stukken: het kuikensballet. Hier hoor je de kuikens in de eierschalen een ballet uitvoeren. Dit deel heeft iets absurdistisch en komisch. De kuikengeluiden klinken met snelle en hoge voorslagjes voor staccato-akkoordjes.

Samuel Goldenberg en Schmuyle

Een ruzie tussen een rijke en een arme Poolse jood (de namen zijn fictief). Een parodiestuk, waarin Joodse en Poolse thema's hoorbaar zijn.

Limoges, het marktplein

In dit stuk zijn de kwebbelende marktvrouwen te horen op het marktplein van het Zuid-Franse stadje Limoges.

Catacombae (Sepulcrum Romanum)

De catacomben van Parijs worden verkend met een lamp. De Latijnse titel slaat op het feit dat in de Parijse catacomben ook Romeinse graven liggen en als typisch 'romantisch' ideaal wordt de oudheid zo opgeroepen met duistere thematiek.

Cum mortuis in lingua mortua

De skeletten worden aangesproken met de lingua mortua: met de dode taal. Dit is weer een stukje promenade, waarin de luisteraar namijmert over het vorige schilderij. Een lichteffect van hoge zachte tremolo-tonen omstraalt de donkere melodie.

De hut op kippenpoten (Baba-Yaga)

De hut van Baba-Yaga is een Russisch sprookje over een heks die in een hut op kippenpoten woont en die kinderen lokt om die op te eten. Het is in een "A-B-A"-vorm geschreven en gaat over in het slotdeel.

De grote poort van Kiev

Deze poort had Hartmann, behalve schilder ook architect, getekend voor een wedstrijd. Het is het langste werk in de cyclus en bevat de climax. De Grote Poort van Kiev was een architectonisch ontwerp van Hartmann, dat echter nooit is gerealiseerd: als de poort gebouwd zou worden, zou hij meteen verzakken. Moessorgsky verbeeldt een heilige processie met klaterende cymbalen en klokgelui. Naast het promenadethema verschijnen twee Russische kerkmelodieën. Het einde klinkt groots en vol en

De musici

Het Campana Consort is opgericht door de Apeldoornse stadsbeiaardier Boudewijn Zwart. Het ensemble trad in verschillende samenstellingen op in Nederland, Engeland, Duitsland, België, Frankrijk en Rusland. Steeds staat in de programmering het beiaardspel centraal (campana is het Italiaanse woord voor klok). Het ensemble bestaat vanavond uit Vladimir Skliarenko (hobo), Elena Lelchuck (piano), Alexander Paperny (balalaika) en Boudewijn Zwart (kamerbeiaard).

Laatstgenoemd instrument is een exacte kopie van het carillon in de toren, maar in plaats van bronzen klokken klinken klankstaven, die via pianohamertjes ten gehore worden gebracht. De musici spelen naast de Schilderijtentoonstelling ook nog Russische volksmuziek.

tekst: Boudewijn Zwart

Verhinderd op 30-08, maar het concert toch graag horen? Boudewijn en de zijnen voeren het 31-08 uit in de Grote Kerk in Dordrecht. Lees meer in het programma van Torenmuziek Dordt op de site van Boudewijn: <http://bellmoods.com/wp-content/uploads/Torenmuziek-Dordrecht-2017.pdf>